Title: Sipani 1974R

Speaker: Cipriano Gómez Yermo

Language: Guazacapán

Collector: TK

Date Recorded: 1974

Date Transcribed: ?

Date Typed: 08/09/2006

Typed By: ER

<text>

⌜man de (1) kumu sipani,

mušuk’a nał hente;

ť’uur’iiłi ke mułək’ə naʔał

muter’o,

ʔi mušuk’a naʔał.

ʔi k’ał beese, łək’əy’ k’ał šurumu ʔi turey ša maku,

ʔi ˀentonse hin nał mułəkən’ə handaʔ mutum’u ʔim’a,

ʔi ⌜con el tiempo (1) , łək’əy’ ⌜muʔayapaʔ (2) huurak

na šurumu.

porke kunuy nah muʔeskopeeta,

muter’o nał tuma,

ʔi mutur’a ša maku.

ʔi ⌜mutil’ak’a naʔał (3),

ʔi ⌜munuhu¢’u (4) naʔał.

ʔentonse despwes hin bał nał ⌜ak’ənək’i (5) hinah,

ʔoor’o wereke kiʔ,

ʔentónse ʔ/ukey pensar nahłik ke kuy nał hiʔ šuk’ey surumu.

ʔi komo nah šurumu kiten’ah hənək’ih (6) naʔał,

ʔakuła turey troosoh yəma,

ʔi ʔukey ʔenkantar

ʔi p’ur’uy hinaʔ p’uur’uk,

ʔi ʔukey ʔenkantar

porko łoť’oť’o nał hiˀ troosoołe hutu.

ʔentonse poy’oy nał nahłik

ke nah na šurumu łoť’oť’o nał hiʔ narih,,

ʔi ke troosoh yəma hoor’oy nah byen p’uuruʔ

⌜de (7) wapi ʔasta ša huuših. (8)

ʔentonse ʔimey nah ke:
“ʔišik’i pari ⌜síi (9) ndaʔ ʔuk’ak (łək’ək ?) lograr.
sam’u nah naka wapi,
kuy nah sam’un šan šeek’eh”
poy’oy nah ke šurumu naʔał,
kih na šurumu siiriʔ nał ʔukah ˀəəl’ə ⌜ʔotok šasha (10).
ʔentonse ʔasək nik’iy na ʔałi,
haapaʔ kiˀ paťey ⌜na klaabuh (11) yəma šan šeek’eh,
šamin’ih, ša pašaha,
tumukiˀ ⌜ša (12) nik’iy na ʔałi,
tumukiʔ ⌜haaraʔ. (13)
ʔentonse hin bał paataˀ ⌜kuykuy (14) kikih.
ʔentonse ʔim’ey ke muʔuk’a nał perdonar,
ke hin bał šan han hiʔ kuy puley nah.
ʔi ʔimey nah ke kuy ʔakuˀ wirkiy
miy’aałi, paťuułi, hur’uułi, hašuułi.
ʔentonse na šurumu hin nuk’ey ak’uh.
mehor ter’oy dyuunabes,
porke si wirkiy naʔał kumu hur’u/miya
hin ba nał mukšuk’a miy’aałi,
porke ⌜tup’eyˀ (15) práktiko,
porke ʔasək muʔuk’a nał pensar mułaałi miya,
ke ku šuk’ey ⌜ʔik’ał (16) miya ʔała peˀ,
him bał nał minak’i miya, mehor ʔakuła nał ⌜šiiriʔ (17).
kumu hin wirk’iy nah,
hin muhən’ə miy’aałi ⌜łəkə (18) kuy teroʔ.
ʔakaniˀ mukšuk’a neełek miya
ʔasək muḳłak’a/muk’niw’a.
</text>
<notes>
1. man de- <er> these two words are underlined with a wavy line </er>
2. muʔayapaʔ- <tk> {EDAD DE (A SER)/muʔayapaʔ} </tk>
3. mutil’ak’a naʔał- <tk> muʔuk’a nał salar </tk>
4. munuhuȼ’u- <tk> munuhȼu a Xinca mistake </tk>
5. ak’ənək’i- <tk> akontentoke </tk>
6. kiten’ah hənək’ih - <tk> {muy listu/kiten’ah hənək’ih} </tk>

7. de- <tk> dende (→ de) </tk>

8. dende (→ de) wapi ʔasta ša huuših- <tk> “como que de pie a cabeza </tk>

9. síi- <er> this word has a box drawn around it </er>

10. ʔoťok šaha- <tk> {ʔoťok šaha/maku} pwertah </tk>

11. na klaabuh- <tk> kumu čutuułi kumu klábułi </tk>

12. ša- <tk> ʔonde </tk>

13. haaraʔ- <tk> ʔukey ˀensartar </tk>

14. kuykuy- <tk> ʔukey mober </tk>

15. tup’eyˀ- <tk> ’ukey nał dehar </tk>

16. ʔik’ał- <tk> “tal </tk>

17. šiiriʔ- <tk> šĭriʔ ? </tk>

18. łəkə- <tk> {łəkə/han bari} </tk>

</notes>